

S. Sayısı : 97

Türkiye - Yunanistan arasında 30 ilk teşrin 1930 tarihinde imzalanan ikamet, ticaret ve seyrisefain muahedesine müzeyyel itilâfın kabul ve tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve İktisad encümenleri mazbataları (1/1165)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı 6/3341

3 - XII - 1934

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Türkiye ve Yunan Hükümetleri arasında aktedilen vesaikten 2294 sayılı kanunun 1 nci maddesine göre muvakkaten meriyete konulmuş olan ikamet ve ticaret ve seyrisefain muahedesine eklenen itilâfın kabul ve tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 2-XII-1934 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

Esbabı mucibe

Yunanlılarla ticarî münasebetlerimiz umumî surette Büyük Millet Meclisince musaddak 30 ilk teşrin 1930 tarihli ticaret ve seyrisefain mukavelesine tanzim edilmiştir. Şu kadar ki iktisadî buhran bu mukaveleyi iki taraf mübadelelerini tedvire kifayet etmeyecek bir hale getirmiştir. Buhranın tazyikile her memleketin ihracatını ithalâtile tevzin etmek kaygusuna düşdüğü malumdur.

Biz ötedenberi Yunanistana bir hayli açık verdirecek tarzda mal sevketmekte idik. Parasını ve ekonomisini kurmak mecburiyetinde olan mezkûr Devlet nihayet emsaline kıyasen umuma karşı takyidî bazı tedbir almak ıstırarında bulunmuştur. İşbu tedbirler bizim ticaretimizi de müteessir etmekten hali kalmamıştır. Bilmukabil bizce aynı mahiyette olmak üzere müttehaz beynelmilel tedbirler Yunan ithalâtını güçleştirmeğe başlamıştır. Bunun üzerine iki taraf mübadelelerini hemen diğer her yabancı ülkelerle olduğu gibi karşılıklı imtiyazlarla kısa vadeli itilâflara bağlayıp tahsil etmek yolunu tutmuştur. Günün ihtiyaçlarına ve iktisadî müşkülün seyrine göre ikide bir tadil ve teccid edilen bu muvakkat itilâflar bu gün dahi vaziyeti idare edegelmektedir. Geçenlerde memleketimize gelmiş olan Yunan heyeti murahhasasile iki taraf mübadelelerini takasa tâbi tutacak ve lehimize yüzde kırk, elli nisbetinde bir ticaret blâncosu vücade getirecek tarzda muhtelif tedbirlerden mürekkebe yeniden bir uzlaşma aktedilmiştir. Bu babda sebkeden müzakereler esnasında Yunan mahsulleri bizimkilerle eş olmak itibarile memleketimize mal sokmak hususunda maruz kaldıkları müşkülâtı heyeti murahhasaları yeniden tebarüz ettirmiştir.

Halbuki aktolunan uzlaşma teadül esasına bağlandığından ve bu suretle Yunanistana eşya ithal etmemiz ancak onlardan bir miktar eşya almağa vabeste bulunduğuna göre ithalâtlarını kolaylaştırmak maksadile munzam bir takım tesviye tarzları aranmıştır.

Bu cümleden olmak üzere bazı Yunan emtiasına karşı tarife tenzilleri bahşetmek ciheti derpiş edilmiştir. Bu sebeble 30 ilk teşrin 1930 tarihli ticarî mukaveleye zeylen imza olunan bir itilâfta bu tenziller tesbit kılınmıştır. Şimdiye kadar aktettiğimiz mukavelelerde doğrudan doğruya mu-

ayyen ve düşük bir resim vazından ziyade tarife üzerinden yüzde şu kadar hesabla tenzilât temin etmek mutad olduğuna göre Yunanlılara karşı da bu kaideden ayrılmak münasib görülmemiştir. Böylece bir ihtiyaç zuhurunda asıl tarife miktarlarını yükseltmek ve yüzdeli tenzilâtı da dilediğimiz seviyeye çıkarmak mümkün olacaktır. Bahse mevzu itilâfta tenzilât üç, dört kalem eşyaya inhisar ettirilmiştir. Bunlar ne o derece korunması icab eden millî mahsulât, ne de başka memleketlerden ithali kolay emtia sırasına dahil olmadığına göre Yunanlılara dahili menfaatlerimizi halleder etmeyecek bir kolaylık gösterilmiş demektir.

Hükûmet bu müzeyyel itilâfın kabul ve tasdikını Büyük Millet Meclisinden istirham eder.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye encümeni
Karar No. 8
Esas No. 1/1165

20 - XII - 1934

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile Yunanistan arasında 30 - X - 1930 tarihinde imzalanan İkamet ve ticaret ve seyrüsefer muahedesine ek itilâfın kabul ve tasdikına dair olan kanun lâyihası encümenimizde konuşuldu.

Bu itilâfın Yunanistan ile aramızdaki dostluk münasebetleri bakımından faydeli ve lüzumlu olduğuna kanaat getiren encümenimiz lâyihası olduğu gibi tasvib etmiş ve havalesi mucibince İktisad encümenine verilmek üzere Yük-

sek Başkanlığa takdimini kararlaştırmıştır.

Ha. En. Reisi	M. M. N.	Kâtib
Erzincan	Diyarbakir	Diyarbakir
<i>Saffet Ziya</i>	<i>Z. M. Alsan</i>	<i>Z. M. Alsan</i>
Aza	Aza	Aza
Kocaeli	Manisa	İstanbul
<i>İ. Süreyya</i>	<i>Hikmet</i>	<i>Salâh Cimcoz</i>
Aza	Aza	Aza
İzmir	Bolu	Trabzon
<i>Halil</i>	<i>Hasan Cemil</i>	<i>Hamdi Ülkümen</i>
Aza		
Elâziz		
<i>F. Ayku</i>		

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisad encümeni
Karar No. 20
Esas No. 1/1165

23 - XII - 1934

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Yunanistan arasında 30 - X - 1930 tarihinde imzalanan ikamet ve ticaret ve seyrüsefer muahedesine ek itilâfın kabul ve tasdikına dair olan kanun lâyihası encümenimizde konuşuldu.

Müzeyyel itilâfname 15 - XII - 1934 tarihin-

de meriyete girmek üzere 10 - XI - 1934 tarihinde Ankarada imza edilmiş ve 3 - XII - 1934 tarihinde Büyük Meclise arz olunmuştur.

2294 numaralı kanunun verdiği salâhiyete binaen imza olunan ve meriyete konan müzeyyel itilâfnamenin kanunun tayin ettiği müddet zar-

finda Büyük Meclise arz edildiği ve bu itibarla kanun hükmünün muhafaza edildiği görülmüştür.

Lâyhaya ekli mucib sebeplerde izah olunduğu ve hile işbu itilâfın Yunanlılara dahili menfaatlerimizi haleldar etmeyecek bir kolaylık göstermiş olacağı anlaşılma ile ek itilâfın kabulü muvafık görülmüştür.

Umumi Heyetin yüksek onayına sunulur.

İk. En. Reisi	M. M.	Aza
Edirne	Ş. K.	Bursa
Şakir	İsmail	Dr. Ferid Talay
Aza	Aza	Aza
İstanbul	Bursa	İstanbul
Y. Yazıcı	Rüşdi Egel	H. Vasıf
		E. Sazak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye - Yunanistan arasında 30 ük teşrin 1930 tarihinde imzalanan ikamet ve ticaret ve seyrise-fain muahedesine müzeyyel itilâfın kabul ve tasdikına mütedair kanun

MADDE 1 — Türkiye ile Yunanistan arasında 10 son teşrin 1934 tarihinde Ankarada imza edilen müzeyyel itilâfname kabul ve tasdik kılınmıştır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Ve-

killeri Heyeti memurdur. 2 - XII - 1934

Bs. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Sarocoğlu	Z. Apaydın
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Ş. Kaya	Fuad Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
A. B. Özmen	Ali Afyon	Celâl Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
D. Refik Saydam	Bana Tarhan	Muhlis Erkmen

30 BİRİNCİ TEŞRİN 1930 TARİHİNDE ANKARADA İMZALANAN TÜRKİYE İLE YUNANİSTAN ARASINDAKİ İKAMET, TİCARET VE SEYRİSEFAIN MUAHEDESİNE MÜZEYYEL İTİLÂF

Bir taraftan

Yunanistan Reisiçümhuru Hazretleri

Diğer taraftan

Türkiye Reisiçümhuru Hazretleri

İki memleket arasındaki emtia mübadelâtını mümkün mertebe inkişaf ettirmek arzusu ile mütehasis olduklarından, 30 birinci teşrin 1930 tarihinde Ankarada imzalanan Türkiye ve Yunanistan arasındaki ikamet, ticaret ve seyrisefain muahedesile konsolide edilmiş olan Türk tarifesinde bazı tadilât icrasını kararlaştırmışlar ve

Yunanistan Reisiçümhuru

Millî İktisad Nazırı Müsyü Jorj Pasmazoğlu'yu

Yunanistanın Türkiyedeki Fevkalâde murahhas ve orta elçisi Müsyü C. M. Sakellaropoulo'yu

ve

Türkiye Reisiçümhuru

İktisad vekili Mahmud Celâl Beyefendiyi

Hariciye vekâleti Kâtibi umumisi, Büyük elçi Menemenli Numan Beyefendiyi

Salâhiyettar murahhasları olarak tayin etmişlerdir.

Usulî dairesinde salâhiyettar olan mumaileyhim âtideki hükümleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

30 birinci teşrin 1930 da Ankarada imzalanan Türkiye ile Yunanistan arasındaki ikamet, ticaret ve seyrisefain muahedesine bağlı (B) listesi âtideki tadilât ile ipka edilmiştir:

Türk tarifesi No.	Emtianın cinsi	31 - V - 1934 tarihli ka- nunla tesbit edilen tarife	Bahşedilen tenzilât yüzdesi
Ex 179	Mandalina, ağaç kavunu	30. —	% 35
231	Terebentin yağı (Nebatî neft, esansı dahil)	22, 50	% 60
277 b	Sakız	40. —	% 30
277 h	Kolofan	4. —	% 45
754 y	Asid nitrik	9. 75	% 50
754 k	Asid kloridrik, sülfürük	30. —	% 50
754 l	Asid klorikrik, sülfürük	3, 75	% 50

Madde — 2

Tasdik edilib musaddak nüshaları Atınada teati edilecek olan işbu müzeyyel itilâf, 30 birinci teşrin 1930 da Ankarada imzalanan Türkiye ile Yunanistan arasındaki ikamet, ticaret ve seyrisefain muahedesinin bir cüzü mütemmimidir.

İşbu müzeyyel itilâf 15 birinci kânun 1934 ten itibaren muvakkaten tatbik edilecektir.

10 ikinci teşrin 1934 te Ankarada iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.